

**Magiczny
Kraków**

Muzeum Narodowe zaprasza

2012-03-28

Muzeum Narodowe w Krakowie zaprasza do Galerii Sztuki Polskiej XX wieku w Gmachu Głównym na wystawy w ramach cyklu „Galeria Żywa”. Oglądać tu można prace trzech znanych krakowskich artystów: Leszka Dutki, Walentego Gabrysiaka i Bogusława Szwacza. W czerwcu zapraszamy na wystawę dzieł Emila Krchy, jednego z najwybitniejszych malarzy dwudziestolecia międzywojennego, współzałożyciela Zrzeszenia Artystów Plastyków „Zwornik”, oraz na prezentację twórców związanych z tym ugrupowaniem.

Leszek Dutka

Leszek Dutka, nestor krakowskiego środowiska artystycznego, wciąż zaskakuje swym zaciekawieniem światem i otwartością. Wystawa w Muzeum Narodowym w Krakowie będzie obszernym przeglądem jego twórczości.

„To, co się obecnie dzieje w sztuce, te wszystkie nowe media, tak bardzo mnie nie interesuje. Uważam, że malarstwo czy grafika jeszcze nie wyczerpały swoich możliwości. Nie jestem jednak hermetyczny na różne zjawiska. Też szukam nowych środków wyrazu, choć raczej pozostałem wierny figuracji. Moją dewizą jest podświadomość i spontaniczność” – powiedział kiedyś w jednym z wywiadów Leszek Dutka – malarz, rysownik, rzeźbiarz, ceramik i poeta.

Malarstwo Dutki można uznać za rodzaj klamry łączącej nurty obecne w polskiej sztuce od lat 50. XX wieku aż po tendencje najnowsze. Mimo że silnie osadzony w tradycji, artysta stara się odnaleźć własny język: pełen ekspresji, chętnie odwołujący się do deformacji i eksperymentów z fakturą. Jego prace można nazwać komentarzami rzeczywistości: poczynawszy od 1955 roku i namalowanego wówczas *Transportu robotników* czy *Zmęczonego*, poprzez nawiązujących do stanu wojennego *Zbójców*, aż po pełną rozpacz i tragizm aranżację przestrzenno-malarską *Manhattan 11 września 2001*.

Wystawę dopełni prezentacja prac rzeźbiarskich i ceramicznych Leszka Dutki z lat 60. i 70. XX wieku. Artysta osiągnął znaczną popularność w dziedzinie sztuki dekoracyjnej i użytkowej, a jego wyroby chętnie kupowano. Do historii polskiej ceramiki wszedł jednak przede wszystkim dzięki unikatowym pracom tworzonym w glinie. Pierwsze z nich – rzeźby należące do cykli „Diabły podkrakowskie” oraz „Ptaki i Ptaszyska”, pokazane w 1968 i 1969 roku – swoją wyjątkową formą i niezwykłymi nazwami wzbudziły wielkie zainteresowanie publiczności, a także zachwyt krytyków i specjalistów. Kilka z nich zakupiono do kolekcji muzealnych. Na przeciwnym niejako biegunie lokuje się rzeźby z cyklu *Głowy*. Te niepokojące, wieloznaczne dzieła powstały w latach 1978–1979 i należą do ostatnich rzeźbiarskich prac artysty, który porzucił potem ceramikę, ograniczając się jedynie do sporadycznych prezentacji wcześniejszych prac.

**Magiczny
Kraków**

Miejsce: Galeria Sztuki Polskiej XX wieku (Sala „Koloryzm” – antresola)

Kuratorzy: Urszula Kozakowska, Bożena Kostuch

Walenty Gabrysiak

Muzeum Narodowe w Krakowie zaprezentuje obrazy olejne krakowskiego artysty Walentego Gabrysiaka, które pochodzą z jego prywatnej kolekcji i w większości nie były jeszcze prezentowane szerszej publiczności. Część pochodzi ze szczególnego okresu w dziejach Polski – lat 80. XX wieku – kiedy twórca nie wystawiał i nie udzielał się publicznie, intensywnie jednak pracował. Na wystawie zobaczymy także najnowsze obrazy, namalowane po 2000 roku.

Kuratorka wystawy, Anna Budzałek, pisze: „Obrazy Walentego Gabrysiaka nie są wyrazem gonitwy za nowoczesnością, stanowią przejaw odczuwanej bardzo prywatnie rzeczywistości. Bogate w kontrasty, wydają się żywym, dynamicznym bytem. Kolor, starannie dobrany, determinujący, będący nośnikiem emocji, stanowi istotę tej sztuki: buduje przestrzeń, nadaje jej kształt i naznacza ją treścią. W tych „malarskich aforyzmach” można odczytać upodobanie artysty do spokojnej kontemplacji rzeczywistości. Z dala od zgiełku codzienności.”

Walenty Gabrysiak jest malarzem i grafikiem. Studiował w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie u Fryderyka Pautscha, Adama Marczyńskiego i Wacława Taranczewskiego. W 1965 roku, dzięki stypendium rządu belgijskiego, odbył studia w École de la Cambre w Brukseli. Od 1956 roku do końca lat 60. współpracował w zakresie malarstwa ściennego z Taranczewskim, a także z żoną, artystką Ewą Buczyńską. Ma w swoim dorobku udział w kilkudziesięciu wystawach zbiorowych i indywidualnych, zarówno w kraju, jak i za granicą. Jego prace znajdują się m.in. w Muzeum Narodowym w Krakowie, Warszawie, Wrocławiu, Szczecinie, Gdańsku, w Muzeum Kopernika we Fromborku, w Muzeum w Bytomiu, Muzeum Sztuki w Łodzi, w Bibliotece Królewskiej „Albertina” w Brukseli oraz w zbiorach prywatnych i galeriach Belgii, Holandii, Niemiec, USA, Szwecji i Włoch.

Miejsce: Galeria Sztuki Polskiej XX wieku (Sala „Koloryzm” – antresola)

Kurator: Anna Budzałek

Bogusław Szwacz

**Magiczny
Kraków**

Bogusław Szwacz jest jednym z najważniejszych powojennych polskich artystów. Na wystawie zaprezentowane zostaną wybrane kompozycje jego autorstwa z dwóch cykli gwaszy, *Moje życie i Ruiny Warszawy*, powstałych w latach 60. XX wieku. W tych osobistych, pełnych dramatyzmu pracach Szwacz posługuje się własnym językiem artystycznym, z jednej strony nawiązującym do uniwersalnych doświadczeń surrealizmu, kubizmu i sztuki abstrakcyjnej, a z drugiej – utrzymanym w bliskim artyście lokalnym kontekście artystycznym, historycznym i politycznym.

Na wystawie będzie można zobaczyć również dzieła pochodzące z kolekcji Muzeum Narodowego w Krakowie, takie jak *Rynek krakowski* (1938) czy *Kompozycja morska* (1949) – ciekawy przykład inspiracji sztuką abstrakcyjną w latach 40. XX wieku, a także *Albumy Malarstwa i Sonetów* – oryginalne, tworzone przez całe życie osobiste pamiętniki poetycko-malarskie.

Bogusław Szwacz studiował w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych w latach 1931–1937. Po wojnie w Krakowie współtworzył Grupę Młodych Plastyków, a w latach 1947–1948, przebywając na stypendium w Paryżu, został członkiem francuskiej grupy „Le Surrealisme Revolutionaire”. Brał udział w I Wystawie Sztuki Nowoczesnej w krakowskim Pałacu Sztuki w 1948 roku. W czasach obowiązywania w sztuce socrealizmu wystawiał na Ogólnopolskich Wystawach Plastyki (1950, 1952, 1953), a w okresie „odwilży” brał udział w II i III Wystawie Sztuki Nowoczesnej w warszawskiej Zachęcie (1957, 1959). Pokazywał swoje prace na wystawie „Konfrontacje” w Galerii Krzywego Koła w Warszawie (1961), na Sympozjum „Złotego grona” w Zielonej Górze (1963) oraz na Biennale Form Przestrzennych w Elblągu (1965). W 1964 roku sformułował oryginalną koncepcję Sztuki Poruszania Wyobraźni: Ars-Horme, zgodnie z którą tworzył do końca życia.

Miejsce: Galeria Sztuki Polskiej XX wieku (Sala „Awangarda” – antresola)

Kurator: Dominik Kuryłek